

3.063

97

3063

Prof. dr. Dušan Klepac

RAST I PRIRAST

ZELENE DUGLAZIJE I AMERIČKOG BOROVCA

PRILOG ZA POZNAVANJE
NAVEDENIH VRSTA NA
PODRUČJU NR HRVATSKE

POLJOPRIVREDNA ŠUMARSKA
KOMORA NRH
SEKCIJA ZA ŠUMARSTVO
ZAGREB
Mažuranićev trg 11

1962.

306B. -

RAST I PRIRAST
ZELENE DUGLAZIJE I AMERIČKOG BOROVCIA

**PRILOG ZA POZNAVANJE NAVEDENIH VRSTA
NA PODRUČJU NR HRVATSKE**

Prof. dr DUŠAN KLEPAC

POLJOPRIVREDNO ŠUMARSKA KOMORA NR HRVATSKE
SEKCIJA ZA ŠUMARSTVO

ZAGREB 1962

PREDGOVOR

Razvitkom mehaničke i kemijske industrije drveta u našoj zemlji sve više dolazi do izražaja deficitarnost drvene sirovine. U tom se naročito ističe kao posebno težak problem pomanjkanje četinjastih vrsta drveća.

Da bi se taj problem što prije riješio u posljednje vrijeme prišlo se u našoj zemlji uz intenziviranje gospodarenja u prirodnim šumama, smišljenoj akciji sadnje intenzivnih zasada vrsta brzog rasta listača i četinjača. Dok je kod listača (uglavnom topole) proces proizvodnje prilično savladan i donekle već uhodan, dotle je kod četinjača taj proces još uvijek, kako kod nas tako i u svijetu, velika nepoznanica. Da bi se to što brže otklonio i savladao i ovdje tehnološki proces, osnovan je specijalni Zavod za četinjače u Jastrebarskom, koji se bavi uz Zavode na Šumarskom fakultetu, Institut za šumsko i lovno istraživanje kao i pojedini stručnjaci na rješavaju tog problema.

Četinjastog drveća brzog rasta, naročito njihovih reprezentanata borovca i duglazija imademo u našoj republici na više mjesta u manjim ili većim grupama ili stablimično. Logično je da se uz ostalo izučavanje tih vrsta počevši od sjemena pa nadalje ne smiju zaboraviti i ti postojeći objekti, i da treba na njima izučiti sve prednosti tih vrsta, makar nisu u većini slučajeva rasli pod uslovima, koje treba neminovno osigurati u intenzivnim zasadima. Kod tog istraživanja posebno je važno izučiti rast i prirast tih već uzgojenih stabala.

Istraživanja u tom pravcu preuzeo je na zamolbu ove Sekcije Zavod za uređivanje šuma — Šumarskog fakulteta u Zagrebu na čelu sa prof. dr D. Klepcem, koji je na temelju dobivenih podataka izradio ovo naše izdanje.

Sekcija za šumarstvo PŠK izdaje ovu knjižicu sa ciljem da pomogne praksi na rješavanju ovih pitanja i njihovom provođenju u život, kao i da se služi podacima iz te knjige. Time je učinjen korak rješavanju problema sadnje intenzivnih zasada, dok su daljnji radovi kako samog uzgajanja ovih vrsta tako i mnogih drugih još pred nama.

Ovom prilikom zahvaljujemo se prof. dr D. Klepcu na nesebičnom radu, koji je izvršio te time dao svoj doprinos unapređenju proizvodnje u šumarstvu.

Poljoprivredno-šumarska komora
Sekcija za šumarstvo
Zagreb

can be expected only under favourable ecological conditions as interpreted by **Fourchy** in France. This was proved in our 70 — year — old stand »Pičulin« (see p. No 11) growing on a rich, deep and porous soil in the River Valley of the Gorski Kotar Region. In this stand the current annual increment amounts to ca 18,5 cu. m/ha; the volume of the standing crop being 678 cu. m/ha and the mean d. b. h 43,5 cm; the top height is about 40 m. However the productivity of Douglas Fir in our stands is lesser than that given in the Yield Tables by **Hummel, Christi** and **Schober**. There are many reasons for this: Douglas Fir planted was in these localities without regard to the edaphic conditions, the stands being too dense, the thinnings too moderate etc.

For Eastern White Pine we found out that the Volume table, established by **Hengst** in Germany can be applied to our Eastern White Pine stands (see Tab. No 6).

Increment data of the investigated Eastern White Pine stands are to be found in Tab. No 8. The current annual increment ranges from 9,3 to 20,6 cu. m/ha.

For the purpose of comparison of the growth of Eastern White Pine to that of the Oak (*Quercus sessiliflora*), we made an analysis of two stems — the one of Eastern White Pine and the other of Oak — grown side by side under the same conditions in the management unit of »Našička Planina«. The results of the stem analysis (height growth at left, diameter growth in the middle and volume growth at right) are given in Fig. No 4 in which number (1) represents the growth of Eastern White Pine and (2) the growth of Oak.

In spite of a high productivity of Eastern White Pine it is recommended to use this species only for the production of small dimension assortments and this in the localities which are not exposed to the hazards of *Cronartium ribicicola*.

Kad se ovaj članak štampao, naišli smo na **Hausserovu** tablicu drvnih masa za zelenu duglaziju u **Pardéovoj dendrometriji**. S obzirom na to, da je **Hausserova** tablica praktičnija od **Mc Ardlove**, donosimo je u tabeli 3a, u toliko više, što smo na temelju nje izračunali u Zelendvoru drvenu masu od 453,4 m³/ha, tj. gotovo isto kao i po **Mc Ardlovoj** tablici.